

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 8. oktober 2025
(OR. en)

13738/25

ENV 983
AGRI 478

FØLGESKRIVELSE

fra:	Europa-Kommissionen
modtaget:	8. oktober 2025
til:	Generalsekretariatet for Rådet
Komm. dok. nr.:	D109481/01
Vedr.:	KOMMISSIONENS DIREKTIV (EU) .../... af XXX om ændring af Rådets direktiv 91/676/EØF for så vidt angår anvendelsen af visse gødningsmaterialer fra husdyrgødning

Hermed følger til delegationerne dokument D109481/01.

Bilag: D109481/01

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den XXX
D109481/01
[...] (2025) XXX draft

KOMMISSIONENS DIREKTIV (EU) .../...

af XXX

**om ændring af Rådets direktiv 91/676/EØF for så vidt angår anvendelsen af visse
gødningsmaterialer fra husdyrgødning**

KOMMISSIONENS DIREKTIV (EU) .../...

af XXX

om ændring af Rådets direktiv 91/676/EØF for så vidt angår anvendelsen af visse gødningsmaterialer fra husdyrgødning

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget¹, særlig artikel 8, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 5, stk. 4, litra a), i direktiv 91/676/EØF er fastsat de foranstaltninger, der skal indgå i de handlingsprogrammer, som skal gennemføres i sårbare zoner eller på hele det nationale område i henhold til artikel 3, stk. 5, i nævnte direktiv. I henhold til punkt 2 i bilag III til direktiv 91/676/EØF er formålet med disse foranstaltninger at sikre, at den mængde husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, som tilføres jorden hvert år, herunder fra dyrene selv, ikke overstiger en vis mængde pr. hektar for hver bedrift eller hvert husdyrbrug, der er fastsat til 170 kg kvælstof (N) pr. år.
- (2) Efter direktiv 91/676/EØF blev vedtaget har den videnskabelige og tekniske udvikling inden for teknikker til forarbejdning af husdyrgødning gjort det muligt at fremstille gødninger (der går under betegnelsen RENURE-gødning (Recovered Nitrogen from Manure)), der under visse betingelser fungerer som "kunstgødning" som defineret i direktivets artikel 2, litra f).
- (3) Kommissionens Fælles Forskningscenter har vurderet, at RENURE-gødning under visse betingelser har samme potentiale for kvælstofudvaskning og agronomisk effektivitet som kunstgødning. Disse materialer mindsker derfor risikoen for nitratudvaskning i vand sammenlignet med husdyrgødning og kan takket være denne miljømæssige fordel anvendes udover den maksimale mængde for tilførsel af husdyrgødning, der er fastsat i direktiv 91/676/EØF, samtidig med at det sikres, at direktivets mål og passende agronomiske fordele nås².
- (4) En bredere anvendelse af organiske gødningsstoffer og næringsstoffer fra affaldsstrømme af genvundet affald vil styrke Unionens åbne strategiske autonomi og fødevarerikkerhed, samtidig med at der fastsættes høje bæredygtighedsstandarder, navnlig i regioner med begrænset anvendelse af organiske gødningsstoffer. Anvendelsen af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning i overensstemmelse med direktiv 91/676/EØF kan mindske de prisudsving på kunstgødning, som landbrugerne udsættes for, og bidrage til at lukke næringsstofkredsløbene. I Kommissionens

-

¹ EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>.

² Huygens, D, Orveillon G, Lugato E, Tavazzi S, Comero S, Jones A, Gawlik B, Saveyn HGM, Technical proposals for the safe use of processed manure above the threshold established for Nitrate Vulnerable Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC) (2020).

meddelelse om "Ensuring availability and affordability of fertilisers" (Sikring af adgang til gødning til overkommelige priser)³ opfordres der til at vurdere yderligere lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige skridt til at muliggøre en bredere anvendelse af genvundne næringsstoffer fra husdyrgødning.

- (5) I 2023 indledte Kommissionen en evaluering af direktiv 91/676/EØF med henblik på bl.a. at undersøge, om nævnte direktiv i tilstrækkelig grad fremmer genvinding af næringsstoffer fra forskellige kilder, herunder forarbejdet husdyrgødning, og den teknologiske udvikling inden for teknologier til forarbejdning af husdyrgødning til produktion af RENURE-gødning.
- (6) Indtil evalueringen af direktiv 91/676/EØF er afsluttet, er det derfor nødvendigt at tilbyde en midlertidig løsning, så medlemsstaterne kan give landbrugere tilladelse til på visse betingelser at anvende RENURE-gødning ud over den mængde, der er fastsat i punkt 2 i bilag III.
- (7) Anvendelsen af RENURE-gødning fra husdyrgødning udover mængden på 170 kg kvælstof pr. hektar pr. år bør tillades med de passende sikkerhedsforanstaltninger for bedre at erstatte kunstgødning med organisk gødning, reducere landbrugernes omkostninger og styrke den strategiske autonomi i Unionens landbrugssektor, uden at det går ud over bringe opfyldelsen af målene i direktiv 91/676/EØF.
- (8) Ud over indvirkningen på vandkvaliteten påvirker kvælstofudledninger fra husdyrgødning og husdyr luftkvaliteten. Anvendelsen af RENURE-gødning bør ledsages af en løbende indsats for at afbøde de samlede miljøvirkninger. Det er derfor nødvendigt at indføre passende sikkerhedsforanstaltninger og fastsætte en øvre grænse for anvendelsen af RENURE-gødning. Denne øvre grænse bør afspejle egenskaberne ved RENURE-gødning fra husdyrgødning, dens anvendelse og dens kapacitet til at erstatte andre materialer samt de erfaringer, der er gjort med anvendelsen af punkt 2 i bilag III.
- (9) Der bør fastsættes kvalitetskriterier for RENURE-gødning og betingelser for dens anvendelse, så den kan erstatte kunstgødning i henhold til målene i direktiv 91/676/EØF.
- (10) Kun forarbejdningsmetoder, der på pålidelig vis leverer materialer af ensartet kvalitet i henhold til de fastlagte kriterier, bør være omfattet. Kommissionens Fælles Forskningscenter har bedømt kriterier for koncentrationen af mineralsk kvælstof og organisk kulstof i sådanne materialer og har testet forskellige processers pålidelighed ved fremstillingen af materialer, der opfylder disse kriterier. Bedømmelsen viser, at følgende forarbejdningsmetoder er egnet til at producere materialer af en ensartet kvalitet, der er i overensstemmelse med disse kriterier: stripping og rensning af ammoniak med henblik på at fremstille ammoniumsalte, anvendelse af omvendt osmose for at fremstille mineralkoncentrater og kvælstofrige fosfatsalte (struvit) udfældet af husdyrgødning. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastlægge de processer, der kræves for produktion af RENURE-gødning af den kvalitet, der er nødvendig for at sikre, at kunstgødning kan erstattes på pålidelig vis.
- (11) For at sikre en sikker tilførsel til jorden af RENURE-gødning bør medlemsstaterne pålægges at anvende strenge kvalitetsstandarder, herunder sikre grænser for relevante forurenende stoffer og patogener i henhold til relevant EU-lovgivning og national

³

COM(2022) 590 af 9.11.2022.

lovgivning. Derfor bør der fastsættes øvre grænser for navnlig indholdet af kobber, zink og mikroorganismer.

- (12) I Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/1605⁴ er der fastsat slutpunkter i fremstillingskæden for visse organiske gødningsstoffer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009⁵, herunder forarbejdet husdyrgødning, hvorefter forarbejdet husdyrgødning ikke længere er omfattet af kravene i forordning (EF) nr. 1069/2009 for at blive eller indgå i de EU-gødningsprodukter, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009⁶. Anden husdyrgødning end den, der er omhandlet i delegeret forordning (EU) 2023/1605, er fortsat omfattet af kravene i forordning (EF) nr. 1069/2009.
- (13) Medlemsstaterne bør fastsætte krav for anlæg, der producerer RENURE-gødning, for at sikre et ensartet næringsstofindhold i henhold til kriterierne i direktiv 91/676/EØF. For at lette tilførslen til jorden af RENURE-gødning i overensstemmelse med afgrødernes behov bør RENURE-gødning ledsages af passende information om deres næringsstofindhold.
- (14) Kommissionens Fælles Forskningscenter bedømte de miljømæssige og sundhedsmæssige effekter og foreslog kriterier for anvendelsen af RENURE-gødning på den betingelse og ud fra den antagelse, at den samlede mængde husdyrgødning, der produceres i Unionen, antallet af husdyrenheder og husdyrtætheden ikke stiger.
- (15) Medlemsstaterne bør derfor nøje overvåge effekten af tilladelsen til anvendelse af RENURE-gødning udover mængden på 170 kg kvælstof pr. hektar om året på det samlede antal husdyr og husdyrgødningsproduktionen. Hvis kvælstofindholdet i den samlede årlige husdyrgødningsproduktion pr. hektar udnyttet landbrugsareal (ULA) overstiger eller risikerer at overstige 170 kg kvælstof pr. hektar i medlemsstaten som helhed eller i de NUTS 2-regioner, hvor anvendelse af RENURE-gødning er tilladt, bør medlemsstaterne forhindre enhver forøgelse af kvælstofindholdet i disse regioner for at sikre, at den ikke medfører yderligere utilsigtede negative miljøvirkninger.
- (16) Tilførsel til jorden af RENURE-gødning er fortsat underlagt de krav for anvendelse af alle gødninger (afbalanceret gødskning), der er fastsat i bilag III, punkt 1, nr. 3), til direktiv 91/676/EØF. For at tage hensyn til, at RENURE-gødning er beregnet til at erstatte kunstgødning, kan det i forbindelse med afgørelsen om at tillade RENURE-gødning være nødvendigt at revidere de begrænsninger for gødningsanvendelse, der anvendes i den pågældende medlemsstat, i overensstemmelse med princippet om afbalanceret gødskning. Der skal tages hensyn til eventuelle yderligere miljøbelastninger som følge af anvendelsen af RENURE-gødning, navnlig på markafgrøder om efteråret, og der skal træffes passende foranstaltninger i de respektive handlingsprogrammer, navnlig med henblik på at begrænse tilførslen af

⁴ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/1605 af 22. maj 2023 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 for så vidt angår fastsættelse af slutpunkter i fremstillingskæden for visse organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler (EUT L 198 af 8.8.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum (EUT L 300 af 14.11.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj>).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter (EUT L 170 af 25.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>).

gødning til jorden. Derfor bør der anvendes god landbrugsmiljøpraksis, såsom levende plantedække eller tilsvarende foranstaltninger, for at forhindre kvælstoftab til miljøet. Disse krav bør derfor fastsættes.

- (17) Anvendelsen af RENURE-gødning kan også være forbundet med risikoen for udledning af kvælstof ved fordampning fra jord, navnlig for gødninger, der indeholder mere end 60 % kvælstof i andre former end nitrat og en pH-værdi på over 5,5. For at undgå negative virkninger på miljøet bør der derfor anvendes passende gødningsudbringningsteknikker, såsom nedfældning, umiddelbar indarbejdelse af overfladeudbragt gødningsmateriale eller tilsvarende foranstaltninger.
- (18) Når medlemsstaterne godkender anvendelsen af RENURE-gødning fra forarbejdet husdyrgødning, bør de også tage hensyn til gødningernes mulige indvirkning på opfyldelsen af målene i Rådets direktiv 92/43/EØF⁷ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF⁸, (EU) 2016/2284⁹, (EU) 2020/2184¹⁰ og 2008/50/EF¹¹ og forordning (EU) 2018/848¹². Anvendelsen af RENURE-gødning bør ikke påvirke eller hindre gennemførelsen af disse direktiver og nævnte forordning. I lyset af forsigtighedsprincippet, der er nedfældet i artikel 191, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bør medlemsstaterne træffe særlige forholdsregler i og omkring Natura 2000-områder og i nærheden af drikkevandsindvindingssteder. Ved anvendelsen af ovennævnte lovgivning og inden der gives tilladelse til at anvende sådanne RENURE-gødning, bør medlemsstaterne vurdere den samlede indvirkning på ammoniakudledningen i de regioner, hvor tilførsel til jorden af RENURE-gødning er tilladt, med henblik på at sikre, at miljømålene ikke påvirkes negativt.
- (19) For at sætte Kommissionen i stand til at udføre sine opgaver i henhold til direktiv 91/676/EØF bør medlemsstaterne underrette Kommissionen om deres beslutning om at tillade anvendelse af RENURE-gødning fra forarbejdet husdyrgødning og aflægge rapport til Kommissionen inden for rammerne af den fireårige rapport, der er omhandlet i artikel 10 i direktiv 91/676/EØF, om anvendelsen af denne tilladelse, herunder årlige data om produktionen af RENURE-gødning, antal husdyr og husdyrgødningsproduktion.
- (20) Denne ændring bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser, medmindre de vælger at gennemføre det nye litra c) i bilag III som fastsat i bilaget til denne retsakt.
- (21) Direktiv 91/676/EØF bør ændres i overensstemmelse hermed.

—

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2284 af 14. december 2016 om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF (EUT L 344 af 17.12.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj>).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (EUT L 435 af 23.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

¹¹ EU's direktiv om luftkvalitet og som ændret i 2024. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152 af 11.6.2008, s. 1).

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 (EUT L 150 af 14.6.2018, s. 1).

- (22) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelsen fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 9 i Rådets direktiv 91/676/EØF —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilag III til direktiv 91/676/EØF ændres som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... [Publikationskontoret: Indsæt venligst datoen = 2 år efter dette direktivs ikrafttræden]. De meddeler straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Kommissionens vegne
Formand
Formand

[Vælg mellem de to muligheder afhængig af, hvem der skriver under]

For formanden
[...]
[Stilling]